

Előfizetési díj.

Videkekre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra helyben	1 „

Videkről egy hónapra előfizetést nem fogad-
hatunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Belső-szénutca 16. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Készíratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak
tere 6kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknel külön kedvez-
ményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttéri cikkeik

garmond sora után 25 kr. fizetendő

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874 évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Budapest, febr 23. 1874.

(M. A.) Szász atyánkfiai ha nincsenek is
minden tekintetben megelégedve belügyminis-
terünkkel, eljárásának gyorsasága ellen kétség-
kívül mi kifogást sem tehetnek.Gull József képviselő a ház legutóbbi
ülésében intézte volt a miniszterhez azon kér-
dést, hogy való-e, miszerint a szász nemzeti
egyetemhez az ismert rendeletet küldötte, s ha
igen, hajlandó-e azt visszavonni? S a minisz-
ter ma már válaszolt is interpellációjára, még pe-
dig nemcsak gyorsan, hanem férfias erélylyel,
jogos önérzettel, szóval úgy, a mint azt a kor-
mány méltósága, a törvényes hatalom tekin-
télye megkövetelte.A gyakori, kitörő helyeslés, melylyel vá-
laszának egyes jellemzőbb pontjai találkoztak;
a méltatlankodás, az indignatio azon fékezhet-
len moraja, melyet a szász nemzeti egyetem
feltejesztésének kihívóan követelő hangja s
goromba kifejezései a ház minden oldalánál
főkeltettek; az óriási — a szászok s néhány
szélbali képviselő kivételével az egész képvi-
selőházat magában foglaló — többség, melylyel
a ministeri válasz tudomásul vétetett: figyel-met érdemlő tanulságot szolgáltathat úgy a
ministeriumnak, mint szász atyánkfiaiak is.A kormány mint annyiszor, úgy most is
meggyőződhetett róla, hogy a képviselőházban
— bárminő zűlések legyenek is pártviszonyai
— nincs pártkülönbség, csak egy hatalmas és
egységes kormánypárt akkor, midőn a minis-
teriumnak oly intézkedéseit kell megvédeni, me-
lyekben a magyar állameszme nyer megteste-
sülést, melyek a magyar állam tekintélyét s
méltóságát emelik öntudatosan érvényre.Tanulhattak a mai jelenetből igen sokat
szász atyánkfiai is, ha ugyan akarnak és ké-
pesek még tanulni. Mert valóban úgy látszik,
mintha egy idő óta elhagyta volna őket poli-
ticai természetűeknek ismeretes alapvonása, a
circumspectusságnak őrszelleme. A mióta Né-
metország világra szóló győzelmei extasisba
hozta földünk legtávolabbi zugában is minden
németül érző keblet, azóta szász atyánkfiai is
kezdenek — hogy egy jó magyar kifejezéssel
éljünk — meg nem fénn börülni. S még
hagyján, ha csak annyira szorítkoznánk, hogy
gyermekikkel naphosszant énekeltek a „Wacht
am Rhein”-t, hogy kitartó folytonossággal rá-
galmazzák hazánkat a külföldi sajtóban, hogy
ugy viselik magukat odahaza, mintha a nagy
Németország valamelyik provinciáját laknák.Mindezzel azonban még korántsem érik
be, s főleg azóta, hogy hazánk politikai élete
zűlétségnek indult — a mi felfogásunk szerint
még súlyosbítja hibáinkat — egymást éri tör-
vényellenes tulkapásuk, folyvást használják kor-
mány és törvényhozás irányában a legkihívóbb
modort, a legildomtalanság sértegetéseket. S
ez az, a mit tenni, elnézni nem lehet, nem
szabad még akkor sem, ha illetékes közegek
utján történik; annál kevésbbé lehetett pedig
a jelen esetben, midőn egy illetéktelen testü-
let élt ezen irigylésre alig méltó, elég szigorú,
de nem kárhoztatható fegyverekkel.— A keleti vasut tárgyból kiküldött albi-
zottság bemutatta jelentését. Az albizottság indítvá-
nya folytán a következők fognak kihallgattatni:
a kormány részéről gr. Mikó, Gorove s Tisza Lajos
volt közlekedési miniszterek; Hollán Ernő, gr. Sza-
páry Gyula volt közlekedési államtitkárok s Hier-
onymy jelenlegi államtitkár; továbbá gr. Lónyay s
Kerkapoly volt pénzügyminiszterek, úgy szinténutóbb feltett kérdésre legyen is megjegyezve, hogy
Henrik, hármuk között legidősebb azon idő-
ben, mikor történetünk kezdetét veszi, Olaszországban
tartózkodott részint orvosi tanács folytán, részint
hajlamból a szép művészetek tanulmányozása végett.Egy szép őszi nap alkonyat volt. A lemenő
nap sugarai még nem engedék a tiszta, átlátszó lé-
get egészen kihűlni, de az erdő sűrűjében nyirkos
hivesség érzett a puha mohyegyen. Ezért jobb volt
mentől előbb kiérni a szabad mezőre s ha két sötét
alakot látunk tovasietni a bokrok között, azonnal
eltalálhatjuk kiletőket, a mint karöltve mennek szem-
be az ég látkörén mutakozó halvány piros fény vo-
nallal, mely mind inkább inkább kicsillámlik az er-
dő ritkuló fái között.Apjukat is felismerjük, ki lassabb, megfonto-
labb léptekkel követi őket amaz egyént, ki épp oly
szilárd, de néha ovatosabb léptekkel, — mivel a ta-
laj süppedékes-helyenként lépdel mellette, még nem
nevezünk meg. Ez a házi urnak egy régi, de nála
sokkal fiatalabb barátja, ki előbb több éven át a
diplomácia terén működött, az után sokat utazott;
heteiken keresztül képes a legmulattatóbb módon
bármely világrészről elbeszélgetni s ki máhában
egész seregét a legkülönösebb ritkaságoknak hordja
magával, melyek néha a legfinomabb s csodásabb
illatszerek lehelik ki, s melyekkel szomben, perszé
nem közönséges tolvaj, de a ritkaságokat s műbecs-
eset bíró tárgyakat kedvelő, a legveszélyesebb vá-
gyaknak lehetne kitéve. Hanem bőkezűsége bi-
zonynyal ezt is megelőzte volna; jobbra balra szór-
ta az ajándékokat, s kincsei mégis kiapadhatlanokThomen, Weininger (szakértő), Hideghéty, Fakh,
Rohrmüller urak s a keleti vasut ig. tanácsa, vala-
mint az angol-osztrák bank s illetőleg ennek igaz-
gatója, Mayer ur. Warringot illetőleg majd akkor
hoznak határozatot, ha mindezen személyiségeket ki
hagyták. Tervben volt egyes ig. tanácsosok és
kormánybiztosok kihallgatása is; de ezt elejtet-
ték, minthogy az ig. tanács egyetemlegesen felelős,
a kormánybiztosokért pedig a kormány viseli a fe-
lelősséget.Függetlenségi párt. A „Baloldal” Kos-
suth Lajosnak Madarászhoz intézett leveléből azt a
részt is közli most, mely a pártalakuláshoz vonatko-
zik. Kossuth e sorokban, melyek Turinból jan. 7-
dikéről keltek, azt tanácsolja a szélső baloldalnak
s a Csávolszky-féle pártnak, hogy „függetlenségi
párt” nevezete alatt egyesüljenek, mely párt azután
Kossuth, mint kijelenti, a következőket mondhatná:
„Ti nem határozatok ugyan meg, hogy mi
alakban értitek azt a minden beavatkozástól ment
függetlenséget, mely álláspontokat képezi s így
meglehet, hogy ti egészen más érteket alatta, mint
én értek; — de legalább nem zárjátok ki az én ál-
láspontomat sem, — — — s a mi nincs kizárva,
azt a másféle értelmezés sikertelenségének tapasztalá-
sával s idők és viszonyok hatása be is teheti; annál
fogva elismerem, hogy egy ily álláspontu párt hoz-
zám a többi pártoknál sokkal közelebb áll.”S ezután elmondja, hogy mi áll az egyesülés
utjában. Így szól:„Az egygyé tömörülésnek utjában áll az, hogy
a tökéletesen egy horderejű program czégerére az
egyik ezt írta „48”, a másik meg ezt: „Bihari pon-
tok” s egyik sem akarja a másik czégerét elfogadni
s mint ama bizonyos két német csapár, mindenik
azt vitatja, hogy ő az igazi öreg medve.”„Tegyük mindkét részről penzioba medvéinket
s miután két csapon egy bört mérünk, tartsunk egy
háztartást, akaszszunk ki házunkra egy új czégeret, ír-
juk rá annak igazi nevét, a mi valósággal vagyunk,
e név „függetlenségi párt.”„S mondjuk meg barátaink, ellenségnek, hogy
e czég alatt azok laknak, kik azt ismerik törekvé-
sük feladatának, hogy Magyarország mint önálló ál-
lam, minden idegen avatkozástól menten intézze
minden ügyeit.”„Ha valaki ilyenmő indítvánnyal állana elő
az értekezleten, én nem igen tudom elgondolni, mi-
után két ember erősebb együtt, mint külön-külön,
mit lehetne ennek ellene vetni, ha csak talán Csá-
volszkyék az nem tartja vissza: hogy félnek, el-
veszik a „vidéket”, ha a „baloldali” czímet függet-
lenségire változtatják, vagy Pétert vagy Pált talán
az nem tartja vissza, hogy fél, nehogy a „Pesti
Napló” azt mondja: „ez közeledés Kossuth — ál-
lás: ontjához.”voltak, valamint emlékező tehetsége, vázlat könyvei
s szeretete méltósága.A gyakorlati Teresa elmagyaráztatta magának az
indus kunyhók felszerelését, belső elrendezését az
utolsó szegig.Anna, a jó gyermek, mindig egész marék fi-
nom külföldi, czukrozott gyümölcsöt hordozott zse-
bében s éta közben gyönyörrel, csüngött karján, a
papa barátjának, a kit előbb egész egyszerűen te-
gezni s nagy bácsinak kezdett volna szólítani, ha a
Teresa okossága az illetőn bizalmasságot mindjárt
kezdteben s csirájában el nem fojtja.

A társaság csak hamar haza ért.

Theáziák s csaknem fáradtá beszéltek magu-
kat. Falon kellemes korábban nyugalomra térni.
M. . . ur összehajló szalmapapírra rajzolt kínai
festményeit, a lánykák kisuhantak s a papa szobá-
jába távozott, hol minden kigondolható tárgy látható
volt a falon függve, az asztalokon s földön szerte
szorva, pisztoly, tölténytartó, vadásztáska, gyufatar-
tók, szijjak, különböző kövek, mutatványul behozott
gyümölcsök, szalmával befűtött üvegek, szivarládák s
gazdasági és korszeti könyvek.A jó ember kikeresett több csomagok közül,
egy legjobbat féle szivart, meggyújtá s kevés idő mul-
va hallák a leányok lépteit szobájuk felé közelíteni s
hangját, mely Anna-t szólítja.— Ah istenem, mi baj? kiálta ez, miért hívz
papa?— Jer csak bő kis leányom hozzám még egy
porczre.

— Azonnal atyám,

„Az elsőhöz nem szólhatok, mintán Turinban,
s nem a Hortobágyon tanyázom, a másodikká még
csak annyit mondhatok, hogy a ki az eféle insinua-
tióktól fél, az találja természetesnek, ha viszont én
azt mondom róla: „bizony ez embert nem is-
merem.”— A kir. igazságügyminiszter a következő
körrendeletet az ország valamennyi e. f. királyi tör-
vényszéknek megküldötte:„A kir. közjegyzőségről szóló törvényjavaslat
217. §-a szerint, a közjegyzők száma és székhelyei
a közjegyzői kamarák megalakulása előtt, a kir. tör-
vényszékek meghallgatásával állapítandók meg.Mivel ezen törvényjavaslat országgyűlési tár-
gyalás alatt áll, s törvényerőre emelkedése a legkö-
zelebb jövőben várható: ennek bekövetkezése után a
czimzett törvényszékek, a területén székelő közjegy-
zők száma és kijelölendő lakhelyei tárgyában, véle-
ményt kellend adni.Hogy ezen vélemény a törvény létrejötte után
hozzám a legrövidebb idő alatt fölterjeszthető legyen
utasítom a czimzett törvényszéket, hogy az erre vo-
natkozó szükséges adatok összeállítása iránt azonnal
intézkedjék.A közjegyzők számának megállapításánál nem
csak arra fordítandó figyelem, hogy azok a közszol-
gálat igényeinek megfelelőhessenek, hanem az utó-
zó hitelének érdekében arra is, hogy létezésük
anyagilag kellőleg biztosítva legyen; s tekintetbe
veendő azon körülmény, hogy a közjegyzői állomá-
sok, ha a szükség fölötti szám a gyakorlat által be-
bizonyíthatnák is, csak megüresedésük esetében len-
nének megszüntethetők, míg ellenben a létszám szá-
porítása semmi nehézségbe sem ütközik.A székhelyek pedig az illető helyek üzleti for-
galmára való tekintettel lesznek megállapítandók.

A szászok a képviselőházban.

(A képviselőház február 23-iki üléséből.)

Szapáry Gyula gr. belügyminiszter: T. ház!
A tegnapi ülésben Gull József képviselő ur in-
terpellációt intézett hazzám, a melynek tartalma, azt
hiszem, még világos emlékezetében van a t. háznak
s így fölőlesleges egész terjedelmében felolvasni. Bá-
tor lesz az interpelláció egyes részleteire egyenként
válaszolni (Halljuk!)Először is azt a kérdést intézi hozzám a t.
képviselő ur, való-e, hogy általában rendelet intéz-
tetett a szász nemzeti egyetemhez, melyben egy ez
által hozott határozat megsemmisített és kéri a
képviselő ur, hiteles-e azon szöveg és való-e a ren-
delet ama tartalma, mely, mint ő mondja több lap-
ban megjelent?E kérdésekre azt vagyok bátor mindenekelőtt
megjegyezni, hogy én nem tudhatom, mely lapok-Már kivette volt fűsűjét szőke hajából s dus
fonatait kezdte kibontani, de hirtelen egy nagyken-
dőt vetett magára, összehúzta keblén s így megje-
lent atyja szobájába, ki a diván leghomályosabb zu-
gát kereste fel s ott szivarozott.

— Itt vagyok papa.
— Kedves gyermekem, ott az asztalon van
egy levél, ott a tárczám mellett.
— Igen itt van.
— Azt a levelet Annám tegnapielőtt kaptam.
— Ugy van, látom, tegnapielőtt.
— Honnét?
— Hát hirtelen átfutám tekintetemmel a ke-
tetet rajta, hisz nyitva van.
— Jó. Olvasd tehát már el az egészet.

A kis lány leült az asztal mellé, kezébe vet-
te az ezüst gyertyatartót, másik kezében a levelet
tartá s így kezdte azt tanulmányozni.— Oh édes istenem! kiálta most egyszerre;
ez az „Anna” talán csak nem én vagyok? nem, az
nem lehet. Ekkor hangosan kezdett kacagni s élénk
pir önté el nyakát, arcát s hévvel olvasa tovább.
Most az aláírásához ért: „barátod M. . .” s élén-
ken tette le a levelet az asztalra.

— Papa!
— Mi az kis leányom?
— Hát most mindjárt, azonnal el akarna en-
gem venni?

— Most rögtön még senki el nem vehetne
téged, viszonzá atyja nyugodtan, arra te még igen
fiatal vagy.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

A kis Anna.

Elbeszélés,

írta: Grimm H...

Északi Németországban fekvő jóságán lakott
H. . . ur, tekintélyes földbirtokos, két leányával, kik
közül az idősebb, mint egy husz éves, atyja hason-
másának vala tekinthető: mert hozzá hasonlított
arcában s egészen nyugodtabb, megfontolabb s oko-
sabb volt mint fiatalabb nővére, kinyugtalan, hamis-
kás, élénk modorával, s kissé a tulságban csapongó
szeszélyeivel, mintegy felhívni látszó környezete fi-
gyelmét, hogy itélje meg a két leány közti különbségetÍgy a jó Teresát mindenki biggadtnak, tar-
tozkodó és háziassnak nevezte, Anna pedig gyermekes,
pajkos, meg gondolatlan melléknevet kapott, és még
is ha közelebről megismerte az ember a két nővért
nem tűnt fel ép oly nagynak a különbség közöttük,
csak hogy az egyik inkább hasonlított atyjához, a
másik pedig korán elhalt anyjukra emlékeztetett.
Sőt ha nem látták volna mindég együtt e viruló
szép párt, tán egyiken se találtak volna valami kü-
lönös feltűnő sajátosságot, s megelégeszne megje-
zésel: „mily kedves szeretete méltó egy lány! Va-
jon vagyonos-e? Vajon van-e még több testvére?
vagy a mit még ily alkalmakkor szoktunk kérdezni
a nélkül, hogy azt épen prózáiak lennénk. Ez

ban olvasta a képviselő ur a szóban levő rendelet, s e szerint nem nyilatkozhatom arról, a hivatalos szöveget látta-e vagy nem?

Hogy azonban rendelet intézkedést általam a szász nemzeti egyetemhez, ez által hozott határozatokra vonatkozólag — az tény, s ezen rendelet hivatalos szövegét elhoztam magammal, hogy a t. képviselő urnak, ha kívánja, rendelkezésére bocsássam.

Második kérdésére a t. képviselő urnak, hogy mire alapítottam azon eljárásomat, mely szerint hivatalosnak éreztem magamat a szász nemzeti egyetem szóban levő határozatait megsemmisíteni és azt a kérvényezési jogtól eltiltani? van szerencsém mindek előtt azt válaszolni, hogy itt nem a kérvényi jog eltiltásáról van szó, hanem oly határozat megsemmisítéséről, melyet egy erre nem hivatott tehát illetéktelen testület hozott. (Élénk helyeslés.)

E részben mindenkéltű engedje meg a t. ház, hogy a kérdés lényegére, illetőleg jogi részére terjeszkedjem ki, hogy megállapítsam: van-e a szász nemzeti egyetemnek joga közjogi kérdésekkel foglalkozni vagy sem? (Halljuk!)

A szász nemzeti egyetem felterjesztésében, mely ma a t. ház tagjai közt egész terjedelmében kiosztatott, hivatkozik századok óta kelt jogokra és nyert kiváltságokra. Én t. ház azon rendeletében, melyet ezen felterjesztésre válaszul a szász ispánhoz intéztem, nem hivatkoztam régi törvényekre vagy a törvények egész láncolatára, de hivatkoztam csupán két egymással összeköttetésben levő tökéletesen tiszt és világos törvényre. Az egyik az 1848. 7-ik t. cz. a másik az 1868. 43. t. cz.

Az utóbb említett törvényezik Erdély uniójának módozataival foglalkozik. Nevezetesen annak első §-a ezeket mondja: „Az eddig Erdélyben létezett politikai nemzetek szerinti területi felosztások, elnevezések s az ezekkel összekötött előjogok és kiváltságok, a mennyiben valamely nemzetiséget mások kizárásával illettek volna, megszüntetnek.” Ugyanezen törvény 11. §-a fenntartja a szász nemzeti egyetemet, de fenntartja tisztán és világosan csak azon hatáskörrel, mely őt az 1791. 13. t. cz. alapján megilleti, kivéve ebből a bírói hatóság gyakorlását.

Az 1791. erdélyi 13. t. cz. pedig világosan kimondja azt, hogy a szász nemzeti egyetem jogai kiterjednek először: a tisztviselők választására, továbbá a közigazgatási és törvénykezési ügyekre, politikai jogok gyakorlásáról az 1791. törvény egy szót sem szól.

De nem is hiszem, t. ház, hogy lehetséges legyen az, hogy két hatóságban gyakorolják Erdélyben lakó honfitársaink törvényhatósági jogaikat, hogy gyakorolják ebbeli jogaikat először a tizenegy törvényhatósági székhelyen és gyakorolják azután másodszor delegatorként egy más hatóságban. (Élénk helyeslés.)

De nemcsak én értelmezem a hivatkozott törvényt úgy, miként ezt előadni bátor voltam. Mind 1865-ben ősszel, mind 1866-ban tavasszal a szász nemzeti egyetem gyakorolni akarván azon jogot, me-

lyet gyakorolni most megkísérlött, közjogi kérdésekben határozatokat hozott, a mely határozatok következtében az erdélyi kormányzók ez ügyet tüzetes tárgyalás alá vevén, terjedelmesen és alaposan indokolt felterjesztésben kifejtette abbéli nézetét, hogy sem az 1848. előtti időszak alapján, sem a fennálló törvények nyomán a szász nemzeti egyetem feljogosítva nincsen közjogi kérdésekkel foglalkozni. (Élénk helyeslés.) Az erdélyi kir. kormányzók ezen felterjesztése alapján 1866. évi április 19-én kelt legfelsőbb kéziratban megsemmisítették a szász nemzeti egyetemnek általam előbb említett határozatait, melyeket közjogi ügyekben hozott és kifejezetten, legfelsőbb rosszállás az egyetem ezen eljárása miatt. Tehát nem egyedül áll az intézkedés, melyet most tettem, hanem ugyanez volt az eddigi gyakorlat és eddigi eljárás.

De a mig ez volt a gyakorlat 1848. előtt, megengedem, hogy talán az 1848. és 1865. évek közti időben más gyakorlat fejtett ki, de ezen időszak gyakorlatára jogokat állapítani, vagy ebből törvényes gyakorlatot formálni akarni, nem lehet. (Élénk helyeslés.) 1865. után az általam említett intézkedések alapján az eljárás ugyanaz volt, mint a mely volt 1848. előtt, és ugyanaz, a mely jelenleg, egyetelen egy eset kivételével, midőn ugyan a a Királyföld rendezéséről szóló tjavaslat tárgyalása forgott kérdésben és a szász nemzeti egyetem azt kívánta, hogy ahhoz hozzászólhasson és ez ügyet tanácskozási keretében belevonhassa. Mielőtt azonban, tudva, hogy a szász nemzeti egyetem eme jog gyakorlatával nem bír, a szász ispán hivatali elődömhöz azt a kérdést intézte: megengedi-e, hogy az egyetem kivételesen ezt az ügyet tárgyalás alá vegye, és hivatali elődömmel erre tisztán csak mint eszmecserére, megadta. Ebből azonban jogot következtetni, nézetem szerint, alaposan nem lehet. (Helyeslés.)

Bátor vagyok, miután szólottam a dolognak jogi oldaláról, áttérni a szász nemzeti egyetem felterjesztésének módjára, és mindenkéltű megjegyezni, hogy itt nem lehet arról szó, hogy én azért bocsátottam ki a kérdésben levő rendeletemet, mert a szász nemzeti egyetem felirata egy, általam a törvényhozáshoz benyújtott, törvényjavaslatra nézve velem ellenkező nézetben van. Miként a legközelebb történet tanúsítják, semmi ellenvetésem nem volt, a mint nem is lehetett az ellen, hogy az ország számtalan törvényhatósága felszólaljon ezen benyújtott törvényjavaslatom ellen, e tárgyban küldöttséget küldjön és véleményét nyilvánítsa. És erre nemcsak észrevételelem és ellenvetésem nem volt, ellenkezőleg, igen szívesen vettem, hogy az ügy minden oldalról megvilágosított és felderített. Nem forog fenn tehát semmi, miért lett volna a szász nemzeti egyetem az, a melynek e tárgyban történt felszólalását ne tartsam volna, feltéve, hogy erre illetékesnek tartom. (Helyeslés.)

De nem is arról volt a szó, t. ház, hogy a kérvényezési jog gyakoroltassék-e vagy nem: vagy hogy mi módon gyakoroltassék, hanem világosan határozatok hozataláról volt szó, oly határozatok hozataláról, melyekre az illető testület illetékes nem volt.

— Egy gyöngye nőnek szemére vetjük hibáját, melyért ő maga is szemrehányásokat tesz magának; kinek szíve küzd eszével, mely gyógyítani akarja, de sohase gyógyítja ki, vagy nagyon későre.

— Egy változékony nő nem szeret többé; egy könnyelmű már más szeret, a szélcap nem tudja, hogy szeret-e és mit? a közönyös az, ki nem szeret semmit.

— A hütlenség: ha szabad így kifejeznem magam, az egész egyének egy hazugsága. A nőkben ez ama fogás, melylyel a szót vagy a tettet ott és úgy tudják alkalmazni, hogy félrevezet; néha esküt és ígéreteket alkalmaznak, miket megtartani nekik ép oly kevésbe kerül, mint azokat megszegni.

— Egy hütlén asszony, ha ilyennek van ismerve az érdeklött féltől, nem egyéb csak hátelen; de ha hűnek tartják, akkor csalárd, áruló.

— A nők hütlenségének meg van az a haszna, hogy kigyógyít a féltékenységből.

— Némely asszonynak egész élete folyása alatt kettős kötelezettséget kell viselnie, melyeket félbeszakítani és eltilkolni egyaránt nehéz. Egyiknél csak a szerződés hiányzik, a másiknál a szív.

— Ezen nő szépsége, ifjúsága, büszkesége és fitymálása után ítélve meg, senki se kételkedik, hogy csak egy hős lehet az, ki őt meghódítja. A nő választ s ez: egy kis szörny, szellem nélkül.

— Vannak nők, kik már hanyatlanak s véralkotásuknál, vagy haszonlatlan jellemöknél fogva természetes segédforrásaik szolgálnak oly fiatal embereknek, kiknek nincs elég vagyonuk. Nem tudom, melyik inkább sajnálatra méltó: egy már koros asszony, kinek lovagra, egy gavallér, vagy a kinek éltető aszonyra van szüksége.

D. I.

Igy a szász nemzeti egyetemnek általam említett felterjesztésében kiemeltetik az, hogy a szász nemzeti egyetem kívánja és követeli: (Élénk mozgás. Felkiáltások: Követelik!)

Először, hogy a Királyföld egy területi egységet és municipális hatóságot képezzen; másodsor, hogy ha Erdély területének új beosztásánál a Királyföld területén valamely változtatás czéloztatik, ez csak a szász nemzeti egyetem hozzájárulásával történhessék. (Hosszas, élénk nyugtalanság.)

Ha ez annak hozzájárulása nélkül történne, a törvényhozásnak ezen intézkedése ellen előre is órást tesz. (Felháborodás. Hosszasan tartó nyugtalanság.) Kimondja tovább a szász nemzeti egyetem azt, hogy nincs joga a törvényhozásnak a szász terület fölött határozni; (Felháborodás.) erre illetékes csak a korona és a szász nemzeti egyetem; (Nagy felháborodás) hogy valahányszor merészkedett (Hosszas élénk nyugtalanság) a törvényhozás, a szász nemzeti egyetem ezen erőszak elmultával, mindig ősi jogaiba visszahelyeztetett. (Hosszasan tartó mozgás.)

Én, t. ház, kötelességemnek tartottam volna a törvényhozás ellen emelt ezen felszólalásokat még akkor is visszautasítani, ha illetékes hatóságtól erednek, nnál inkább tartottam ezt kötelességemnek, midőn oly hatóság tette, mely azon ügyet tanácskozási keretében venni illetékes egyáltalában nem volt (Általános élénk helyeslés.)

Méltóztassék a t. ház most megengedni azt, hogy kimutassam azon iránnyt, melyet ezen felterjesztés követ és a végcélit, melyet elérni iparkodik (Halljuk!) Nevezetesen a szász nemzeti egyetem felterjesztésében kívánja és követeli, hogy a Királyföld egységes terület maradjon, hogy az erdélyi területek egy organizáltassanak, hogy azokban a különféle nemzetiségek kifejlesztésére tér nyíljon.

Én, t. ház, azt hiszem, hogy bizonyos kérdésekkel okvetlenül tisztába kell jönnünk, hogy azokat előadni nem czélszerű. (Helyeslés) hanem azokra nézve véleményünket nyiltn és határozottan ki kell mondanunk. (Általános élénk helyeslés. Felkiáltások: Elég rossz, hogy eddig már nem történt!)

Tudom t. ház, hogy a mostani, sok tekintetben nem kedvező viszonyok között nem állhat érdekünkben az, hogy innékezzesünk-nétalan ellenfeleket teremtsenek, de ha valamely család valamelyik tagjával jó viszonyban akarunk maradni, ennek legjobb útja nem az, hogy az illető minden személyét elnézzük (Általános élénk helyeslés), hanem igenis ilyenkor ki kell mondanunk őszintén és minden tartózkodás nélkül véleményeinket, ki kell ezt mondanunk, ha az illetőnek kívánatai méltánytalanok és nem teljesíthetők. (Élénk helyeslés.)

Már pedig én arról meg vagyok győződve, a nem kételkedem, velem együtt meg van győződve az egész ház, hogy sem külön területet, sem az országától eltérő külön szervezetet, sem külön nyelv hivatalos használati jogát az ország valamely vidékének, az országban lakó valamely nemzetiségnek megadni nem lehet. (Általános hosszas élénk helyeslés.) Ha a t. ház ez iránt magával tisztában van, véleményét ez iránt ki kell mondania, nehogy oly tévfogalmak és vágyak keletkezzenek, a melyeket sem most, sem bármikor teljesítenünk nem lehet. (Általános élénk helyeslés.)

Én, t. ház, azt hiszem, sem az interpelláló képviselő ur nincs jogosítva akár rólam, akár a t. képviselőháztól feltenni azt, hogy azon irányban, mely a szász nemzeti egyetemben képviselve van, bármely előítélettel vagy rossz akarattal volnánk. Sőt inkább elismerem én, és meg vagyok róla győződve, elismeri az egész képviselőház azon culturalis érdekeket, melyeket az ország keleti részében azon elem magának szerzett. Sem a törvényhozásnak sem nekem, mint belügyminiszternek, feladatunk nem lehet e culturalis működésért nem mondok erőszakkal megsemmisíteni, de akár fejlődésében megakadályozni akarni (Általános élénk helyeslés.)

És azon esetre, ha törvényes téren, az állam egységének fenntartását nem érintve, alkotmány keretén belül vannak méltányos és teljesíthető kívánataink ama német ajku honpolgárainknak, azokat úgy én, mint a képviselőház, teljesíteni mindenkor készek leendünk (Élénk helyeslés); de másrészt biztosíthatom az interpelláló képviselő urat arról, hogyha azon az uton balad a szász nemzeti egyetem, melyet ezen felterjesztésében követ: én, mint e hivatalos állásomban a törvénynek öre, mindenkor kötelességemnek fogom tartani, ezen az uton való tovább haladásában megakadályozni. (Általános, élénk helyeslés.)

Az interpelláló ur azon kérdésre: „hajlandó vagyok-e intézkedésemet visszavenni” az előre bocsátottak nyomán kénytelen vagyok határozatot kijelenteni, hogy ez nincs szándékomban.

Kérem a t. képv. házat, méltóztassék a hozzám intézett interpellációra adott e feleletemet tudomásul venni. (Általános élénk helyeslés és éljenzés.)

A ház nagy többsége, Gull felszólalása után e választ tudomásul veszi.

Törvényszéki csarnok.

A kolozsvári kir. törvényszék által az 1874. év február 24-én tartott nyilvános végítárgyaláson elnököl Pap Leontin t. bíró, a kir. ügyészség részéről jelen volt Drágos Elek, védő ügyvéd Pap Elek.

A tárgy Besán János m. sz. györgyi napszámó cigány által elkövetett rablás bűntény, melynek története ez. Csurtján Péter havasi lakos télen át a mezőszegén apróságokkal csere-házalást folytatván f. év jan. 15-én Tuson közönségből miután holmija kifogyott haza indult, magával hozva 1 frt 20 kr készpénzt s a vállán egy tarisznyát, a melyben tojás, gyertya, szappan néműk voltak. Midőn a n. szármási határra jött, egy fiatal cigány legény (vadelott) érte utól, ki egy kissé ittas állapotában, tőle előbb dohányt, gyufát, később egy kis bagot kért Csurtján Péter nem bírván ezekkel, megtagadta a kérést, azonban az nem hagyott fel, hanem folytonosan mint utánna s mind követelőbben léprén fel, botjával kétszer Csurtjánra ütött s a tarisznyáját kezéből kirántva elfutott; káros utánna ment s 10 krral kínálta ha tarisznyáját visszaadja. Vádolt hajlandónak mutatkozott erre, azonban midőn az kivétel te tárczáját, hogy a 10 krt átadja, kikapta kezéből a tárczát s a káros ha kisérni akarja öléssel fenyegetvén elfutott Nagy-Sármáson keresztül, hol azonban a káros kiabálására utánna iramodott emberekől elfogatott s a vizsgáló bíróság kezébe adatott.

Vádolt a végítárgyalás töredelmesen bevallván tettét, a melyre őt állítása szerint az őrdög ingerelte, a kir. közbíró kérte, hogy az enyhítő körülmények tekintetbe vételével ítéltesse őt évi súlyos börtönrre. Védő a felmentést kéri, mivel a tény csakis lopási kihágást képez, a használt erőszak nem lévén olyan, melyet a büntető törvény kíván.

A kir. törvényszék Besán Jánost öt évi súlyos börtönrre ítélte el, a mely ítélet ellen vádolt fellebbezést jelentett be.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, február 25. 1874.

— Ó császári és Apostoli királyi Felsége folyó évi január hó 29-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával Kodolányi Antal, a kolozs-monostori kir. gazdasági tanintézet igazgatóját ezen állásától saját kérelmére, sikerteljes működésének legmagasb elismerése mellett kegyelmesen felmentette, a egyuttal a kolozs-monostori kir. gazdasági tanintézet igazgatójává ideiglenes minőségben Lakner Józsefet, a dobreczeni kir. felsőbb gazdasági tanintézet tanárát méltóztatott kinevezni.

— A kir. igazságügyminiszter Lang Frigyes közhalmi lakost a segessvári kir. törvényszék mellé bírósági végrehajtóvá nevezte ki.

— A király Szent-Pétervárott febr. 17-én fogadta osztrák-magyar alattvalóinak küldöttségét, mely a szent-pétervári osztrák-magyar colonia főlistát nyújtotta át. Az osztrák-magyar követ Langenau és az osztrák-magyar főconsul vezették ő felsége elé a küldöttséget. Dr. Gruber tanár a császári orvosi akadémián volt oly szerencsés, hogy fölolvashatta a főlistát, mire ő felsége, ki orosz tábornoki egyenruhában volt, következőleg válaszolt: „Köszönetet mondok önöknek uraim a hűség és ragaszkodás érzelmeiről, melyekkel a távolban is viseltetek hazájuk iránt.” Ezután a király bemutatta a küldöttség tagjait, s nagyon megdicsérte a főlistát kiállítását. Zichyuek, az ismert magyar festőnek e következőket mondta: „Ez öntől van, mindjárt meg lehet ösmerni. Én már sok rajzot láttam öntől.” Megemlíthetjük a küldöttség tagjai közül Hornt, képviselőnek testvérét, továbbá Levyt, a művészt. Ő felsége a küldöttség minden tagjával beszélgetett, mindegyikkel saját nyelvén, németül vagy magyarul. Midőn a király távozott, a küldöttség német tagjai „Hoch“-t, a magyarok pedig hatalmas „éljen“-t kiáltottak. Ezután a deputáció tisztelt meg Andrást gr. külügyminiszternél. Az ő felségénél átnyújtott főlistát czimlapjára Zichy rajzolt egy szép csoportozatot. Két női alakot: Ausztriát és Hungáriát képviselve, az osztrák nemzetiségek vesznek körül. E nemzetiségek közt van a cseh is, de azért a főlistát egy cseh alattvaló sem írta alá, mivel azt követelték, hogy ő felsége előtt cseh nyelven is olvasásuk fül a főlistát, ezt pedig nem engedte meg a többség.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1874. febr. 15-iki keletelt Udvarhelyszék albirójának a székelvi kivándorlásra vonatkozó kérvényét a tud. akadémiának megküldötte. A kérvénynek magva az, hogy a székelvi kivándorlásának leginkább a nemzetgazdasági és természettudományi ismeretek terjesztésével lehetne gátat vetni; a terjesztésre ösztönödjék kitűzése volna legalkalmasabb, azért jónak gondolja és ajánlja, hogy a Kralovszky-féle alapítvány részben az udvarhelyszéki reáliskolának adassék által ösztöndíjazás végett. Felolvasatott az akadémia ülésében Kralovszky György alapítványának hasonló szellemű pontja: de a kérvény ügye el nem döntetett, miután már régebben a székelvi bajok tanulmányozására bizottság küldetett ki, s miután a székelvi képviselők is tanácskoztak ez ügyben. A kérvény a bizottsághoz utasított azon javaslattal, hogy a bizottság érintkezék a székelvi képviselőkkel s nemzetgazdákat is vegyen föl kebelébe.

— A városi képviselő bizottság tegnapi gyűlésen, mielőtt a választásokhoz fogott volna, a polgármester indítványára a számvényői, szállásmenteri és három rendőrbiztosi állomás betöltését a tanácsra bízta s elhatározta, hogy a tisztikar feleskötésére a bizottság nevében bocsátassanak ki meg-

hívók. A választások következő eredményével folytatók le: erdősnek választott Gáspár Antal 40 szavattal, Pap Albert 38 szavattal szemben, szavattal: Gothárd József 32, adólisták: a) Csipkés Albert 50, b) Kásonyi Gáza 42, a szegények és a temető felügyelőinek: Schütz János 79, légszuszogató felügyelőnek: Popini Náudor 30, mezei rendőrségének: Bányai Samu, lakatya felügyelőnek: Nappendruck Károly 71, első rendű inokoknak: a) Bagdi István 56, b) Székely Ádám 69, c) Miler Sándor 71, d) Markó Ede 75, másodrendű inokoknak: a) Szigethi Gábor 56, b) Iacze József 39, c) Kovács Albert 50, d) Ürmösi Mór 53, e) Pál Ferenc 67, dolgozóházi felügyelőnek id. Zichá Ferenc 40, szegényekháza gondnokának: Mikleán Antal 79, közigazgatási foglárnak: Schönbach Mihály 46, bábáknak: a) öz. Kilin Mózesné 76, b) öz. Szabó Mózesné 77, mezei rendőrbiztosnak: Pap Mihály 79 szavattal.

— Kolozsvár szab. kir. város ujon választott tisztségviselője 1874. évi febr. hó 23-án a városi vigardá nagy termében tartandó beiktatása rendjének sorozata 1. Délelőtt 10 órakor a teremben a tisztviselők, városi bizottság, és a megjelenni kívánók, nyilvános ülésben számukra külön megjelölt helyeket elölglájk. 2. Városi főispán ur az ülést megnyitván, tudtul adja a megválasztott tisztviselők névsorát, és a törvényben meghatározott esküt a tisztikartól beveszi. 3. Polgármester, maga és tisztársai nevében beköszönt s átveszi a város pecsétjét, mint a reáruházott tisztihatalom jelvényét. Kolozsvárt, ebr. 24. 1874.

— Az febr. 26-iki városi közgyűlésre kijeöltettek. A belvárosban tizedkapitányságra Kállai Lajos, Czink János, Tömösvári Miklós, Somlyai Lajos, tizedjegyzőségre Kelle Izrael, Lőrinczi József, Vaszi Zsigmond, B. Küközép és külmagyar tizedben kapitányságra: Váradi László, Rischányi János, Koleszár János. Tizedjegyzőségre: Asztalos Péter, Fejér Zsigmond. C. kétvizek tizedben kapitányságra: Péterfi Ignác, Szentpéteri János, Filippi Gyula. Tizedjegyzőségre: Farkas Samu, Nemessányi S. D. Hidélvi tizedben kapitányságra: Csiki Mihály, Beddi István. Tizedjegyzőségre: Jelen Mihály, Gasparik Dániel. E. Külzsen és külmonostorutcai tizedekben kapitányságra: Brassai Kronstädter József, Lezsák Sándor, Petró András, Mamica János, jegyzőségre: Ajtai Lajos, Hancz Mihály, Gilovics József.

— Biztos forrás értesülés szerint, városi polgármester: Simon Elek az új tiszti kar beiktatási ünnepélye után nyomban Kolozsvár város fél-század előtt az ősi vendégszeretet s társadalmi családiaság hagyományaként huzamos időt át mindig kegyelestesen megtartott, de ma már az újabb kori divat által feledésbe szorított szokása emlékének kívánva áldozni: a városi bizottság tagjait és a tisztikart, az úgynevezett hólyagos csupokból a város főtisztjével együttesen ültetendő áldomás elköltésére, saját házában szívesen látandja.

— A helybeli egyetemi ifjúságának zenehez érő tagjai egyetemi zenekört szándékoznak létesíteni. A derék kezdeményezés csak sikert kívánhatunk.

— A helybeli egyetemi román ifjúság által szombaton este a városi vigardában rendezett hangversenynyel egybekötött bál tiszta jövedelme 46 frtot tett. A vigalom ily sikere kiváltk a jelentékeny felülfizetéseknek tulajdonítható, melyeknek díszes sorát: Olteanu n.-váradai görög kath. püspök nyitotta meg 40 frttal.

— A Kolozsvári Dalkör f. évi márc. 1-én tartja meg az évi első rendes dalestélyt a következő műsorozattal: 1. Nyitány "előadja Salamon János zenekara által. 2. "Dalünnepe" férfiak Thern Károlytól. 3. "Sikolt-rikolt" népdalok Zimai Lászlótól. 4. "Maradj nálam" bariton szóló előadja Thotafalussy Gusztáv működő tag. 5. "Tavaszdal" férfiak Hann Mártontól. 6. "Vizi róza" tenor szóló Kükentől előadja Scholaster János egyli. működő tag. 7. "Népdalok" Tiszta Aladártól. 8. "Bécsi induló" férfiak Zöllnertől. Csaklódos pártoló tagok szabad családjegyet kapnak, nem pártoló tagok részére beléptijegy ára: személyenként 1 frt, számozott ablakjegy 1 frt. o. 6. Jegyeket válthatni és meghívó előmutatása mellett márc. 1-én Tauffer Adolf belmonostor-utcai czukraszatában d. o. 9-1-ig, d. u. 3-5-ig, azontul a helyszínen. Pártoló tagdíj: egy évre 4 frt, félre 2 frt o. 6. Kezdet 7 órakor.

— Mikó Antalban, mint a "Ref" írja, egy oly ember hunyt el, ki meggyének dísz, polgártársainak büszkesége, családijának pótolhatatlan feje, mindeniknek támasza, tanácsadója, a szegények atyja s az emberiségnek egyik legnemesebb és legjobb tagja volt. Halálát siratják ismerősei, kik hiában keresnénének az életben egy hozzá hasonló, mert Mikóban minden erény összpontosítva volt, siratják alattaival, kik soha nem találják oly nemessen gondolkozó főnökre és atyára, mert Mikóban csak szeretet és jóakarat lakott, siratják a megye lakosai, kik nem kapnak többé oly főispánt, kirót, mint Mikóval lehetne mondani, hogy nincs e földön egy ember is, kinek vétett vagy kit megsértett volna, s nincs

ember, kivel érintkezett, hogy ne dicsérte volna nemmes gondolkodását s ne áldotta volna jóakaró tanácsát. De Mikó Antal nemcsak mint ember, hanem mint hazafi is kiváló volt. 1848 előtt és után az ötvenes években társadalmi uton igyekezett hatni mindenfelé s mikor leginkább volt szükség a bátortásra, a jó öreg ur reményei voltak az elcsüggedők vigaszai. Beállván a hatvanas években az alkotmányos élet, Mikó Antal Ctkiszek főispánjának mentetett ki s elnöklete alatt szervezte Csikszék olykép közigazgatását, hogy lemondott hivataláról, s a hírhedt nagyszabeni országgyűlésre Csikszék egyik kerülete egyhangulag Mikót küldték képviselőnek, de a szebeni gyűlésben a többi magyar és székely képviselőkkel nem jelent meg. Az ezután elrendelt háromszoros választásnál a kerület a főispáni helytartó minden pressziója dacára ismét csak egyhangulag választá meg mindannyiszor Mikó Antalt. Ekkor Mikó Antal, valamint a többi képviselő nem is ment el Nagy-Szebenbe, hanem hazulról küldte el tiltakozását a törvénytelen országgyűlés ellen. Nem sokára következett az új alkotmányos korszak, s ekkor ismét Mikó Antal lett Csikszék főispánja, mely tisztséget a szék és kormány megelégedésére haláláig viselte. Mikó Antal elhunyt pótolhatatlan úrt hagy maga után családját és ismerőseit, s egy nagy veszteséget Csikszék közönsége előtt, és ha lehet valamivel enyhíteni fájdalmukat, az annak tudata lehet: Mikó Antal élete egy követendő példa, s ime egy ember, kinek nincsenek hibái, csak erényei, ime egy megtestesült jószág, kinek egyetlen egy ellensége sem volt.

— Beküldetett hozzánk a hunyadmegyei első takarékpénztár igazgatóságának az 1873-dik évi üzletről szóló f. é. február 15-én tartott első rendes közgyűlésen felolvasott jelentése, miből kitűnik, hogy az évi működés végeredménye minden tekintetben kielégítőnek mondható.

— Inséges év és a házasság. Január 1-től annyi házasság és eljegyzés kötött országjárta, hogy más években májusig, júniusig sem. Több helyről tudósítanak, hogy három-négy nőtestvér ment férjhez, néhol az is megtörténvén, hogy a leányait férjhez adó özvegy is házasságra lépett. Meglehet, hogy a bihari tizenkét leány ismeretes főlhívása a házassalándó fiatal emberekhez, teszi e sok hymen-hirt.

— Párisban a Tuillériák kertjével szemben e ho 22-én minden ünnepélyesség nélkül lepleztették le, D'Arc Janka lovag szobra; az emlék csak e feliratot viseli „D'Arc Jankának. . .

— Az Erkel-ünnepélyt, ha nem is oly díszszel, mint Pesten, a mi nemzeti színházunk is megállította. Hozzánk ugyan nem rándult le sem Hauck Minnie sem Doppler Károly, a 18000 frtos Benza Ida sem emelte az előadás sikerét, mint Pesten, de azért mi is meg lehettünk elégedve a mi szerényebb előadásunkkal. Gerecsné (Mária) és Kápolnai (a király) sehol séggyent nem vallottak volna. Gerecs (László) igen szerencsés dispozióval rendelkezett s kivált a börtönjelenetet nagy bravúrral exekvalta. Neszedá Anna k. rokonszenves hangja és alakja nem bírja ugyan eléggé meg Szilágyi Erzsébet királó erélyt igénylő szerepét, egészen azonban még sem volt töle megtagadható a siker s elég különös: épen a legnehezebb végjelenetben tűnt ki leginkább. Szóval a karok feltűnő gyöngességét leszámítva, a tegnapi előadást az összességük közé kell számítanunk, a melynek összhangjához az említettek kivül még Marczell (Czillei) Tothfalusi (Gara és Medgyaszai Ilka (Mátyás) járultak s örömmel tapasztaltuk, hogy a főbb szereplők mintha maguk is emelni kívánták volna az est ünnepélyességét, saját részköről is meghozva a magyar nemzeti zene-költészet mesterének a tisztelet adóját.

— Magyar ételek Londonban. A „Kölner Ztg.-nak következőket írnak Londonból: A Canonstreet-vendéglőben tegnap az itteni Colonial and foreign meat supply company egy megbízott társaságot megvendégelt erdélyi hússal és szárnyasokkal, mely Kolozsvárról érkezett ide. A jégben tartott hús-nemek jóssága kitűnően találtaott s úgy látszik, hogy a magyar és erdélyi istálók, mezők és erdők Londonban tartós és jó keletnek fognak örvendeni. A hus és szárnyasok az ottani angol árakhoz aránylag mesés olcsóságuk, s a szállítási költségek sokkal kevesebbe kerülnek, mint Skóciából Angliába. A társulat legközelebb magyar húst és szárnyasokat fog vásárolni fontjárt 3½, pence-ért, míg az angol hus körülbelül egy schillingért árulatik. A társulattikára, Schröder ur, a szállítás módját megmagyarázta, melynél a jégnek a húst nem szabad közvetlenül érintenie. A legközelebbi csütörtök ugyane társaságnak egy ünnepélyt akar rendezni magyar vad-dal, mely ugyane rendszer szerint szállítatik, mely bizonyára sok követőre fog találni.

KÖZGAZDASÁG.

Borászati szemle.

(a közkiállítási jury jegyzőkönyve után)

(Folytatás.)

Ezen ezélt tartva szemünk előtt, közöljük a jury jegyzőkönyve számadatai után combinatív sze-

melvényeinket s azokból merithető következtetéseinket:

Bírlat alá bocsátott erdélyi bor összesen 169 szám alatt.

1. Magyar termelőktől 127, 2. szászoktól 42 összesen 169.

Könnyű asztali bor: 1. Magyar részről 22, 2. szászoktól 16.

Deszert bor: 1. Magyar 31, 2. szász 21. Fajbor: 1. Magyar 50, 2. szász 5.

Asszu és esemege: 1. magyar 24 összesen 169.

Borvidékek szerint:

1. Alsó-Marosi vidékről 10, 2. közép-marosiból 33, 3. felső-marosiból 3, 4. küllőlőiből 83, 5. mezőség és szamosiból 21, 6. szilágyiságból 19, összesen 169.

Érdem-érmek nyertek:

1. Magyar termelők 21, 2. szászok 2, összesen 23 Borvidékek szerint:

1. Alsó-Marosi borok 0, 2. közép-marosi borok 3, 3. felső-marosi 1, 4. küllőlők 14, 5. mezőség és szamosiak 0, 6. szilágyiak 5, összesen 23.

Dicsőítő oklevélet kapott:

1. Magyar 43, 2. szász 21, összesen 64.

Borvidékek szerint:

1. Alsó-Maros 3, 2. közép-maros 14, 3. felső-maros 2, 4. küllőlők 37, 5. mezőégi 3, 6. szilágyiak 5, összesen 64.

Kielégítő osztályzatot nyert:

1. Magyar 48, 2. szász 10, összesen 58.

Borvidékek szerint:

1. Alsó-maros 3, 2. közép-maros 13, 3. felső-maros 0, 4. küllőlők 25, 5. mezőégi 9, 6. szilágyi 8, összesen 58.

0. vagy sem mit.

1. Magyar 16, 2. szász 8, összesen 24.

Borvidékek szerint:

1. Alsó-maros 4, 2. közép-maros 5, 3. felső-maros 0, 4. küllőlők 15, 5. mezőégi 9, 6. szilágyi 1, összesen 24. 169.

Tekintve a termelők által kiállított borok mennyiségi arányait, kiállított

az erdélyi pince-egylet 24 faj bort, Paget János 17 faj bort, gr. Mikó Imre 15 faj bort, gróf Bánffy György 11 faj bort, Arz Pál 7 faj bort, Reisenberger Vilmos 6 faj bort, Grün Isidor 6 faj bort, b. Bánffy Albert 5 faj bort, Zeyk József 5 faj bort, báró Bornemissza János 4 faj bort, Schusztér József 4 faj bort. Többen kevesebbet a legkisebb számgig.

(Folytatás köv.)

A bogács vagy bogács

(Földfidel-Serrata arvensis.)

A bogács szintegy mint a legtöbb gyom, nem minden esztendőben alkalmatlankodik egyformán a gazdának. Néha évek során át észre sem vesszük, oly kevés számban fordul elő; egyszerre csak ellepi mezeinket, vetéseinket és a gazda legszebb reményeit látszik megheiusitni. Nem tudjuk, hogy hogyan, honét került az a sok számtalan bogács; a mondás szerint mintha csak az égből hullott volna le, vagy a föld alul bujt volna ki: s csakugyan így áll a dolog. Ha kevés van, nem törődünk vele és fűhöz-fához kapkodunk, hogy kiirthassuk, ha terméseinket fenyegeti. Ép úgy vagyunk vele, mint a nembőnő gazda az elődi fergekkel gazdasági állatain: ha kis mértékben mutatkozik a baj, úgy nem érdemi meg az orvoslat, csak akkor fordul tanácsért önmagához vagy másokhoz, midőn már segíteni nem lehet.

A kártékony gyomok szintegy megérdemlik, mint a kártékony rovarok, férgek, hogy elméleti, mint gyakorlati szakembereink életfeltételeit és sajátságaitkal tüzetesebben foglalkozzanak. A gazdának pedig bizonyosan van mindig annyi ideje, hogy a különféle gyomoknak, égali és földviszonyainak megfelelő legzélszerűbb kiirtási módjáról gondolkodjék. A jó tanács sohasem felesleges. Ép ezért cél-ezélszerűnek tartom e tárgyra vonatkozólag, a „Land und Forstwirtschaftl. Zeitung“ után, a következőket közölni.

A bogács szívos életű és igen erős sarjképes-séggel bíró gyöktörzset, gyökereit mély, áteresztő talajban néha 3, 4, 5, lábnyira is lebocsátja.

Kitűnik ez onnan, miszerint sokszor 8—10"nyi szántás után is kihajt és ha a vetés körül 2—3"nyire kiszurjuk, az tenyésztét legkevésbé sem zavarja, mert ha aztán elégevilágosság és levegőben részesülhetnek az új sarjak, hajtások, még elég erős növényekké fejlődnek ki. De csak azon esetben, ha kellő világosság és levegőben részesülhetnek, mivel ez életfeltételük; tudjuk ugyanis, hogy hideg, nedves tavaszi időjárás leginkább kedvez tenyésztetüknek, mely időjárás mellett miveleti növényeink, noha ép ezek vannak hivata buja tenyésztetük által, a gyomok növést megakadályozni, fejlődésükben különösen hátra maradnak. Ha a fiatal bogácsokat ilyenkor kis irtjuk a gyomirtóval, a gyöktörzseknek még elég ideje van újból kihajtani és hajtásokat nevelni, még mielőtt a vetés felnőtt volna; ezért látjuk nyáron át, hogy vetéseink a tavasszal eszűköztől gondos kiirtás dacára, tele vannak bogácsokkal.

„Összszel a vetések rendszeren mentek ezen keletlen gyomtól, vagy ha elő is fordul az, — gyérek, melyek még csak alsó levelökben vannak, ben maradnak, a vetéssel együtt kifejlődnek és hatalmas, igaz, de rendszeren csak a nagyobb, jobban kifejlődött 99 így inkább szembetűnő példányok, míg a kisebb vetés mellett, — csak ritka esetekben alkalmatlanodik. Azonban ép az ösvetések kedveznek leginkább a bogács megfogamzásának, illetőleg a szántóföldök elgyomosodásának. Nagyon kevés bogács-kor elég ugyanis, mely ez előnővényben virágzásra jutott és magjait elhullatta, hogy azok a megtörtént ösvetés után kikelve a következő évben kifejlődjenek és földjeinket elgyomosítsák; még akkor is, ha a vetés elég sűrűn áll. Ezenkívül még a szél is nagyon sok magot hoz a földre. Virágba ugyan nem mehet át összel a fiatal növény, de ez nem is szükséges; elég ha leveleket hajt és ezek által gyökeztet megérősíti. Tavasszal kiirtatik a bogács az

gyöktörzset nevelnek. Ha tavasz vetés következik az ősz után, akkor ez tele lesz bogácsal, azonban csak a vetéseknek kedvezőtlen időjárás mellett fog ez, a kúrtás dacára, buján tenyészni. Kedvező időjárás ugyanis a vetés gyors kifejlődését idézi elő és az oly sűrű lesz, hogy kiszurva a bogácsot, földjeinket megtisztíthatjuk tőle; de csak sűrű vetés és ennek gyors növekvése mellett, mivel ellenkező esetben a gyöktörzs újból kihajt és a vetést elgyomosítja.”

(Folyt. köv.)

A „KELET“ magán-távirata.

Feladott Budapest febr. 25. 10 ó. 30 p. d. e.

Érkezett febr. 25. 10 ó. 50 p. d. e.

Királyunk Moszkvában oly lelkesedéssel és ünnepélyekkel fogadtattól, mint Pétervárt; ma indul haza, pénteken reggel 5 órakor érkezik Bécsbe, hol ünnepélyesen fogadandják, valószínűleg hétfőn vagy kedden jó Andrássyval Budára. Beszélük, hogy Szilávy azonnal beadja lemondását, mihelyt királyuk megjön.

Vilmos császár nyílt levélben megköszönte az angol protestánsoknak rokonszenv nyilvánítását s kijelenti, hogy erőiesen folytatandja küzdelmét a hatalom ellen, melynek diadala veszélyeztetné a reformatio jótéteményeit.

Magyar keleti vasut.

Brassó felől Nagyvárad felé.

Állomások	Személyvonat		Vegyesvonat			
	Nr. 2. sz.		Nr. 6. sz.		Nr. 8. sz.	
	Érk.	Ind.	Érk.	Ind.	Érk.	Ind.
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.
Brasso	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Békéscsaba	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Püspökmező	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Apáca	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Agostonfalva	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Alsó-Rákóc	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Homoród	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Kacsa	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Bécs	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Erdek	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Héjásfalva	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Szegvár	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Dános	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Erzsébetváros	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Medgyes	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Kis-Kapus	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Mikozád	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
H.-Árny megáll.	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Báldfalva	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Karácsonfalva	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
O.-Cseztve mál	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Török	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Nagy-Ernyed	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Felvincz	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Kocsárd	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Győr	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Virágosvölgy all.	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Kolozs-Kara	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Apahida	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Kolozsvár	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
M.-Nádas	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
M.-Gorbó	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Eger	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Sztána megáll.	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Bán-Hunyad	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Malomszeg mál.	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Causa	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Bécs	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Brátka	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Rév	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Éled	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Mék-Tolod	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
F.-Vásárhely all.	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10
Nagyvárad	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10	2 10

Kis-Kapus-Nagy-Szebeni szárnyvonat

K.-Kapus felől Nagyszeben felé és vissza.

Állomás.	Vegyes vonat.		Állomás.	Vegyes vonat.	
	N. 31. sz.	N. 37. sz.		N. 32. sz.	N. 38. sz.
	Érk. Ind.	Érk. Ind.		Érk. Ind.	Érk. Ind.
	ó. p.	ó. p.		ó. p.	ó. p.
K.-Kapus	2 10	2 10	Nagy-Szeben	2 10	2 10
N.-Selyk	2 10	2 10	Vizsna	2 10	2 10
Ladákma	2 10	2 10	Ladákma	2 10	2 10
Vizsna	2 10	2 10	N.-Selyk	2 10	2 10
Nagy-Szeben	2 10	2 10	K.-Kapus	2 10	2 10

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Minden betegnek erő és egészségsz gyógyszer és költség nélkül:

Revalescière Du Barry

Londonból. (116—209)

73.621. sz. bizonyítvány

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. k. pénzügyminiszternek m. é. 59.722 sz. a kelt magas beleegyezése következtében Kolozsvárt, Marosvásárhelyt és Segesvárt ső nagyáruházi nyitvatnak, melyek ső készleteket a marosújvári sőraktárból szerezendik be.

A vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott nyilatkozatukat f. é. mártius-hó 20-ig az alóli m. k. bányagazgatóságához nyújtsák be.

A rendszabályok a kolozsvári, marosvásárhelyi, segesvári m. k. pénzügyi biztosságnál, a m. újvári sőhivatalnál és ezen bányagazgatóságnál betekinthetők.

A m. k. bányagazgatóságtól.

Kolozsvárt, 1874. február-hó 20-kán

(69) (3-3)

A kolozsvári takarékpénztár részvénytársulat V-dik évi rendes közgyűlése

folyó 1874-dik évi mártius-hó 26-án délután 3 órakor tartatik a városi községi teremben.

Tárgyai:

1. Az igazgató választmány jelentése az 1873-ik évi üzletről.
 2. Nyolcz kilépő választmányi tag helyett újjak választása (alapsz. 29. §.)
 3. A választmány intézkedéseinek tárgyalása.
 4. Az 1873. évi számadások és mérlegek megvizsgálására kiküldött bizottmányok jelentései s ezek nyomán az 1873. évi számadás és mérleg megvizsgálása.
 5. A szabályok 23. §-nak a) és e) pontjai által rendelt mérleg- és számadás vizsgáló bizottmányok megválasztása.
 6. A lefolyt évi tiszta jövedelemtől intézkedés és az osztalék megállapítása.
- A t. ez. részvényesek e közgyűlésre azon értesítéssel hivattak meg, hogy a szavazási jog akár személyesen, akár meghatalmazott által gyakorolható, de a meghatalmazottnak is részvényesnek kell lenni (alapsz. 21. §.)
- A közgyűlésen résztvenni szándékozók felhivatnak, hogy részvényeiket f. évi mártius hó 23-án és 24-kén d. e. 9 óráig 12 óráig és a gyűlés előtt való nap az az f. évi mártius 25-én eső 6 óráig a gyűlés tartamára az intézet helyiségében letenni sziveskedjenek, hol a felhatalmazási és jogosultsági okiratok megvizsgálására kiküldött bizottmány a megjelenési jegyeket kiszolgáltatja (alapsz. 19-20 §§.).
- Kolozsvárt, 1874. február-hó 19-kén.

Az igazgató választmány.

(68) (3-3)

Meghívás rendes közgyűlésre.

Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank t. ez. részvényesei az 1874. évi mártius 24-kén délelőtt 11 órakor a bank helyiségében tartandó

negyedik rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Ezen rendes közgyűlés tárgyai:

1. Választmányi jelentés a bank 1873 évi működéséről.
2. A számadásnak és mérlegnek a számvizsgáló bizottmány jelentésével együtt előterjesztése.
3. Az osztalék meghatározása és a választmánynak az 1873. évi számadások terhe alóli felmentése.
4. A választmány kilépő négy tagja helyett, új tagok választása.
5. Számvizsgáló bizottmány választása az alapszabályok 42 §. a) pontja ér telmében.
6. A részvényesek és a választmány által, esetleg a közgyűlés elé terjesztendő indítványok és javaslatok.

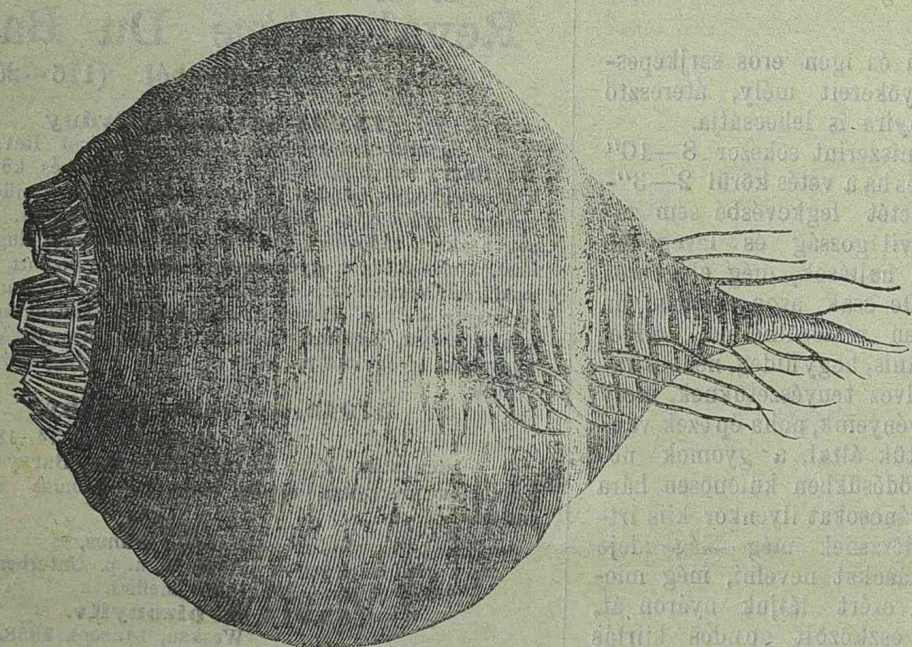
Kivonat az alapszabályokból:

49. §. A közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazott ik által résztvenni szándékozók kötelesek nyolcz nappal a közgyűlés előtt részvényeiket (a társaság pénztáránál innen nyelendő tértvény és belépti-jegy mellett letenni).

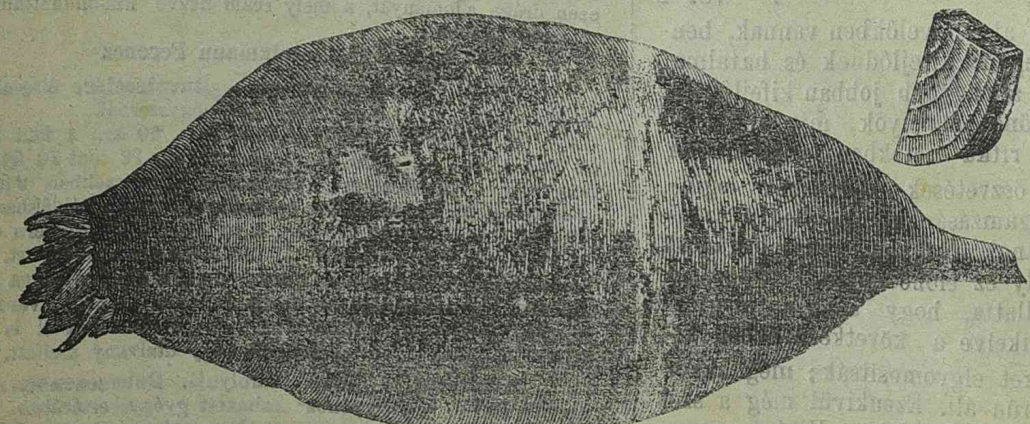
Maros-Vásárhely, 1874. február 17-kén.

A választmány.

Mutatvány CSIKY IMRE magkereskedéséből Kolozsvárt.

Angol sárgarépa (Klumps-Globe). Termézetes nagysága: 11" hosszú, 9" széles, középszámitással.

Hússzínű angol óriási répa (Zopen-Rübe) Termézetes nagysága: 14" hosszú, 7" széles, középszámitással.

Részletes árjegyzék közelebből fog szötküldetni.

Csiky Imre Kolozsvárt.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Legujabban megjelentek és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

Naptárak 1874-re.

AZ „ATHENAEUM“

(Ezelőtt Emich Gusztáv)

Nagy Képes Naptára

a z 1874-dik évre.

Szerkeszti Sárkány János Ferencz. Teljes tiszti ezimárral. Tizenötödik évi folyam számos fametszvényvel.

Ára 1 forint.

Ez a legszebb, legteljesebb és aránylag legolcsóbb naptár.

Közhasznu

Erdélyi Képes Naptár

1874-dik közönséges evre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.

Tizenötödik évfolyam. Ára 26 kr.

Falusi Gazda Naptára 1874. évre.

A földmívelés, kertipar és gazdaság évi Közlönye, földbirtokosok, kertész-gazdák, jelkészek, iskolatanítók és gazdatiszteknek ajánlva:

Több szakértő közreműködésével. Szerkeszti dr. Farkas Mihály

földbirtokos. X-dik évfolyam. Ára 80 kr.

A magyar nők Házi Naptára 1874.

Szerkeszti Beniczky Irma. Hatodik évi folyam. Ára 60 kr.

Képes Kalendárium 1874. közönséges évre.

Alapítá Majer István. Szerkeszti Köhalmi K. József.

XIX-dik évi folyam. Ára 50 kr.

Honvéd Naptár.

(Egyuttal katonai Naptár.)

A magyarnép számára. Szerkeszti Áldor Imre 1874. Hetedik évfolyam

Ára 60 kr.

(513)

Alleinige Niederlage für Oesterreich neuester Erfindungen.

Warnung.

Die durch mich in Oesterreich gebrachte Daffa-Pommes, welche in Oesterreich seit durch die Patentgesetzgebung, Oesterreichs Ministerium gefunden hat, wird seit einiger Zeit von mehreren Firmen gefälscht, es diese daher dem P. Z. gebühren Publikum zur Warnung, dass sie nicht die Original-Geheimnisse-Pommes nur in der gefertigten Niederlage zu haben ist. Diese Pommes sind zur schnellen Entfernung aller Gefährdungen, Missethater, Sommer-Verbrechen, Verbrechen, aber auch zur Entfernung der Verbrechen und Verbrechen des Verbrechen, 1. Schachtel 25 kr., 2. Schachtel 50 kr., 3. Schachtel 75 kr., 4. Schachtel 100 kr., 5. Schachtel 125 kr., 6. Schachtel 150 kr., 7. Schachtel 175 kr., 8. Schachtel 200 kr., 9. Schachtel 225 kr., 10. Schachtel 250 kr., 11. Schachtel 275 kr., 12. Schachtel 300 kr., 13. Schachtel 325 kr., 14. Schachtel 350 kr., 15. Schachtel 375 kr., 16. Schachtel 400 kr., 17. Schachtel 425 kr., 18. Schachtel 450 kr., 19. Schachtel 475 kr., 20. Schachtel 500 kr., 21. Schachtel 525 kr., 22. Schachtel 550 kr., 23. Schachtel 575 kr., 24. Schachtel 600 kr., 25. Schachtel 625 kr., 26. Schachtel 650 kr., 27. Schachtel 675 kr., 28. Schachtel 700 kr., 29. Schachtel 725 kr., 30. Schachtel 750 kr., 31. Schachtel 775 kr., 32. Schachtel 800 kr., 33. Schachtel 825 kr., 34. Schachtel 850 kr., 35. Schachtel 875 kr., 36. Schachtel 900 kr., 37. Schachtel 925 kr., 38. Schachtel 950 kr., 39. Schachtel 975 kr., 40. Schachtel 1000 kr., 41. Schachtel 1025 kr., 42. Schachtel 1050 kr., 43. Schachtel 1075 kr., 44. Schachtel 1100 kr., 45. Schachtel 1125 kr., 46. Schachtel 1150 kr., 47. Schachtel 1175 kr., 48. Schachtel 1200 kr., 49. Schachtel 1225 kr., 50. Schachtel 1250 kr., 51. Schachtel 1275 kr., 52. Schachtel 1300 kr., 53. Schachtel 1325 kr., 54. Schachtel 1350 kr., 55. Schachtel 1375 kr., 56. Schachtel 1400 kr., 57. Schachtel 1425 kr., 58. Schachtel 1450 kr., 59. Schachtel 1475 kr., 60. Schachtel 1500 kr., 61. Schachtel 1525 kr., 62. Schachtel 1550 kr., 63. Schachtel 1575 kr., 64. Schachtel 1600 kr., 65. Schachtel 1625 kr., 66. Schachtel 1650 kr., 67. Schachtel 1675 kr., 68. Schachtel 1700 kr., 69. Schachtel 1725 kr., 70. Schachtel 1750 kr., 71. Schachtel 1775 kr., 72. Schachtel 1800 kr., 73. Schachtel 1825 kr., 74. Schachtel 1850 kr., 75. Schachtel 1875 kr., 76. Schachtel 1900 kr., 77. Schachtel 1925 kr., 78. Schachtel 1950 kr., 79. Schachtel 1975 kr., 80. Schachtel 2000 kr., 81. Schachtel 2025 kr., 82. Schachtel 2050 kr., 83. Schachtel 2075 kr., 84. Schachtel 2100 kr., 85. Schachtel 2125 kr., 86. Schachtel 2150 kr., 87. Schachtel 2175 kr., 88. Schachtel 2200 kr., 89. Schachtel 2225 kr., 90. Schachtel 2250 kr., 91. Schachtel 2275 kr., 92. Schachtel 2300 kr., 93. Schachtel 2325 kr., 94. Schachtel 2350 kr., 95. Schachtel 2375 kr., 96. Schachtel 2400 kr., 97. Schachtel 2425 kr., 98. Schachtel 2450 kr., 99. Schachtel 2475 kr., 100. Schachtel 2500 kr., 101. Schachtel 2525 kr., 102. Schachtel 2550 kr., 103. Schachtel 2575 kr., 104. Schachtel 2600 kr., 105. Schachtel 2625 kr., 106. Schachtel 2650 kr., 107. Schachtel 2675 kr., 108. Schachtel 2700 kr., 109. Schachtel 2725 kr., 110. Schachtel 2750 kr., 111. Schachtel 2775 kr., 112. Schachtel 2800 kr., 113. Schachtel 2825 kr., 114. Schachtel 2850 kr., 115. Schachtel 2875 kr., 116. Schachtel 2900 kr., 117. Schachtel 2925 kr., 118. Schachtel 2950 kr., 119. Schachtel 2975 kr., 120. Schachtel 3000 kr., 121. Schachtel 3025 kr., 122. Schachtel 3050 kr., 123. Schachtel 3075 kr., 124. Schachtel 3100 kr., 125. Schachtel 3125 kr., 126. Schachtel 3150 kr., 127. Schachtel 3175 kr., 128. Schachtel 3200 kr., 129. Schachtel 3225 kr., 130. Schachtel 3250 kr., 131. Schachtel 3275 kr., 132. Schachtel 3300 kr., 133. Schachtel 3325 kr., 134. Schachtel 3350 kr., 135. Schachtel 3375 kr., 136. Schachtel 3400 kr., 137. Schachtel 3425 kr., 138. Schachtel 3450 kr., 139. Schachtel 3475 kr., 140. Schachtel 3500 kr., 141. Schachtel 3525 kr., 142. Schachtel 3550 kr., 143. Schachtel 3575 kr., 144. Schachtel 3600 kr., 145. Schachtel 3625 kr., 146. Schachtel 3650 kr., 147. Schachtel 3675 kr., 148. Schachtel 3700 kr., 149. Schachtel 3725 kr., 150. Schachtel 3750 kr., 151. Schachtel 3775 kr., 152. Schachtel 3800 kr., 153. Schachtel 3825 kr., 154. Schachtel 3850 kr., 155. Schachtel 3875 kr., 156. Schachtel 3900 kr., 157. Schachtel 3925 kr., 158. Schachtel 3950 kr., 159. Schachtel 3975 kr., 160. Schachtel 4000 kr., 161. Schachtel 4025 kr., 162. Schachtel 4050 kr., 163. Schachtel 4075 kr., 164. Schachtel 4100 kr., 165. Schachtel 4125 kr., 166. Schachtel 4150 kr., 167. Schachtel 4175 kr., 168. Schachtel 4200 kr., 169. Schachtel 4225 kr., 170. Schachtel 4250 kr., 171. Schachtel 4275 kr., 172. Schachtel 4300 kr., 173. Schachtel 4325 kr., 174. Schachtel 4350 kr., 175. Schachtel 4375 kr., 176. Schachtel 4400 kr., 177. Schachtel 4425 kr., 178. Schachtel 4450 kr., 179. Schachtel 4475 kr., 180. Schachtel 4500 kr., 181. Schachtel 4525 kr., 182. Schachtel 4550 kr., 183. Schachtel 4575 kr., 184. Schachtel 4600 kr., 185. Schachtel 4625 kr., 186. Schachtel 4650 kr., 187. Schachtel 4675 kr., 188. Schachtel 4700 kr., 189. Schachtel 4725 kr., 190. Schachtel 4750 kr., 191. Schachtel 4775 kr., 192. Schachtel 4800 kr., 193. Schachtel 4825 kr., 194. Schachtel 4850 kr., 195. Schachtel 4875 kr., 196. Schachtel 4900 kr., 197. Schachtel 4925 kr., 198. Schachtel 4950 kr., 199. Schachtel 4975 kr., 200. Schachtel 5000 kr., 201. Schachtel 5025 kr., 202. Schachtel 5050 kr., 203. Schachtel 5075 kr., 204. Schachtel 5100 kr., 205. Schachtel 5125 kr., 206. Schachtel 5150 kr., 207. Schachtel 5175 kr., 208. Schachtel 5200 kr., 209. Schachtel 5225 kr., 210. Schachtel 5250 kr., 211. Schachtel 5275 kr., 212. Schachtel 5300 kr., 213. Schachtel 5325 kr., 214. Schachtel 5350 kr., 215. Schachtel 5375 kr., 216. Schachtel 5400 kr., 217. Schachtel 5425 kr., 218. Schachtel 5450 kr., 219. Schachtel 5475 kr., 220. Schachtel 5500 kr., 221. Schachtel 5525 kr., 222. Schachtel 5550 kr., 223. Schachtel 5575 kr., 224. Schachtel 5600 kr., 225. Schachtel 5625 kr., 226. Schachtel 5650 kr., 227. Schachtel 5675 kr., 228. Schachtel 5700 kr., 229. Schachtel 5725 kr., 230. Schachtel 5750 kr., 231. Schachtel 5775 kr., 232. Schachtel 5800 kr., 233. Schachtel 5825 kr., 234. Schachtel 5850 kr., 235. Schachtel 5875 kr., 236. Schachtel 5900 kr., 237. Schachtel 5925 kr., 238. Schachtel 5950 kr., 239. Schachtel 5975 kr., 240. Schachtel 6000 kr., 241. Schachtel 6025 kr., 242. Schachtel 6050 kr., 243. Schachtel 6075 kr., 244. Schachtel 6100 kr., 245. Schachtel 6125 kr., 246. Schachtel 6150 kr., 247. Schachtel 6175 kr., 248. Schachtel 6200 kr., 249. Schachtel 6225 kr., 250. Schachtel 6250 kr., 251. Schachtel 6275 kr., 252. Schachtel 6300 kr., 253. Schachtel 6325 kr., 254. Schachtel 6350 kr., 255. Schachtel 6375 kr., 256. Schachtel 6400 kr., 257. Schachtel 6425 kr., 258. Schachtel 6450 kr., 259. Schachtel 6475 kr., 260. Schachtel 6500 kr., 261. Schachtel 6525 kr., 262. Schachtel 6550 kr., 263. Schachtel 6575 kr., 264. Schachtel 6600 kr., 265. Schachtel 6625 kr., 266. Schachtel 6650 kr., 267. Schachtel 6675 kr., 268. Schachtel 6700 kr., 269. Schachtel 6725 kr., 270. Schachtel 6750 kr., 271. Schachtel 6775 kr., 272. Schachtel 6800 kr., 273. Schachtel 6825 kr., 274. Schachtel 6850 kr., 275. Schachtel 6875 kr., 276. Schachtel 6900 kr., 277. Schachtel 6925 kr., 278. Schachtel 6950 kr., 279. Schachtel 6975 kr., 280. Schachtel 7000 kr., 281. Schachtel 7025 kr., 282. Schachtel 7050 kr., 283. Schachtel 7075 kr., 284. Schachtel 7100 kr., 285. Schachtel 7125 kr., 286. Schachtel 7150 kr., 287. Schachtel 7175 kr., 288. Schachtel 7200 kr., 289. Schachtel 7225 kr., 290. Schachtel 7250 kr., 291. Schachtel 7275 kr., 292. Schachtel 7300 kr., 293. Schachtel 7325 kr., 294. Schachtel 7350 kr., 295. Schachtel 7375 kr., 296. Schachtel 7400 kr., 297. Schachtel 7425 kr., 298. Schachtel 7450 kr., 299. Schachtel 7475 kr., 300. Schachtel 7500 kr., 301. Schachtel 7525 kr., 302. Schachtel 7550 kr., 303. Schachtel 7575 kr., 304. Schachtel 7600 kr., 305. Schachtel 7625 kr., 306. Schachtel 7650 kr., 307. Schachtel 7675 kr., 308. Schachtel 7700 kr., 309. Schachtel 7725 kr., 310. Schachtel 7750 kr., 311. Schachtel 7775 kr., 312. Schachtel 7800 kr., 313. Schachtel 7825 kr., 314. Schachtel 7850 kr., 315. Schachtel 7875 kr., 316. Schachtel 7900 kr., 317. Schachtel 7925 kr., 318. Schachtel 7950 kr., 319. Schachtel 7975 kr., 320. Schachtel 8000 kr., 321. Schachtel 8025 kr., 322. Schachtel 8050 kr., 323. Schachtel 8075 kr., 324. Schachtel 8100 kr., 325. Schachtel 8125 kr., 326. Schachtel 8150 kr., 327. Schachtel 8175 kr., 328. Schachtel 8200 kr., 329. Schachtel 8225 kr., 330. Schachtel 8250 kr., 331. Schachtel 8275 kr., 332. Schachtel 8300 kr., 333. Schachtel 8325 kr., 334. Schachtel 8350 kr., 335. Schachtel 8375 kr., 336. Schachtel 8400 kr., 337. Schachtel 8425 kr., 338. Schachtel 8450 kr., 339. Schachtel 8475 kr., 340. Schachtel 8500 kr., 341. Schachtel 8525 kr., 342. Schachtel 8550 kr., 343. Schachtel 8575 kr., 344. Schachtel 8600 kr., 345. Schachtel 8625 kr., 346. Schachtel 8650 kr., 347. Schachtel 8675 kr., 348. Schachtel 8700 kr., 349. Schachtel 8725 kr., 350. Schachtel 8750 kr., 351. Schachtel 8775 kr., 352. Schachtel 8800 kr., 353. Schachtel 8825 kr., 354. Schachtel 8850 kr., 355. Schachtel 8875 kr., 356. Schachtel 8900 kr., 357. Schachtel 8925 kr., 358. Schachtel 8950 kr., 359. Schachtel 8975 kr., 360. Schachtel 9000 kr., 361. Schachtel 9025 kr., 362. Schachtel 9050 kr., 363. Schachtel 9075 kr., 364. Schachtel 9100 kr., 365. Schachtel 9125 kr., 366. Schachtel 9150 kr., 367. Schachtel 9175 kr., 368. Schachtel 9200 kr., 369. Schachtel 9225 kr., 370. Schachtel 9250 kr., 371. Schachtel 9275 kr., 372. Schachtel 9300 kr., 373. Schachtel 9325 kr., 374. Schachtel 9350 kr., 375. Schachtel 9375 kr., 376. Schachtel 9400 kr., 377. Schachtel 9425 kr., 378. Schachtel 9450 kr., 379. Schachtel 9475 kr., 380. Schachtel 9500 kr., 381. Schachtel 9525 kr., 382. Schachtel 9550 kr., 383. Schachtel 9575 kr., 384. Schachtel 9600 kr., 385. Schachtel 9625 kr., 386. Schachtel 9650 kr., 387. Schachtel 9675 kr., 388. Schachtel 9700 kr., 389. Schachtel 9725 kr., 390. Schachtel 9750 kr., 391. Schachtel 9775 kr., 392. Schachtel 9800 kr., 393. Schachtel 9825 kr., 394. Schachtel 9850 kr., 395. Schachtel 9875 kr., 396. Schachtel 9900 kr., 397. Schachtel 9925 kr., 398. Schachtel 9950 kr., 399. Schachtel 9975 kr., 400. Schachtel 10000 kr., 401. Schachtel 10025 kr., 402. Schachtel 10050 kr., 403. Schachtel 10075 kr., 404. Schachtel 10100 kr., 405. Schachtel 10125 kr., 406. Schachtel 10150 kr., 407. Schachtel 10175 kr., 408. Schachtel 10200 kr., 409. Schachtel 10225 kr., 410. Schachtel 10250 kr., 411. Schachtel 10275 kr., 412. Schachtel 10300 kr., 413. Schachtel 10325 kr., 414. Schachtel 10350 kr., 415. Schachtel 10375 kr., 416. Schachtel 10400 kr., 417. Schachtel 10425 kr., 418. Schachtel 10450 kr., 419. Schachtel 10475 kr., 420. Schachtel 10500 kr., 421. Schachtel 10525 kr., 422. Schachtel 10550 kr., 423. Schachtel 10575 kr., 424. Schachtel 10600 kr., 425. Schachtel 10625 kr., 426. Schachtel 10650 kr., 427. Schachtel 10675 kr., 428. Schachtel 10700 kr., 429. Schachtel 10725 kr., 430. Schachtel 10750 kr., 431. Schachtel 10775 kr., 432. Schachtel 10800 kr., 433. Schachtel 10825 kr., 434. Schachtel 10850 kr., 435. Schachtel 10875 kr., 436. Schachtel 10900 kr., 437. Schachtel 10925 kr., 438. Schachtel 10950 kr., 439. Schachtel 10975 kr., 440. Schachtel 11000 kr., 441. Schachtel 11025 kr., 442. Schachtel 11050 kr., 443. Schachtel 11075 kr., 444. Schachtel 11100 kr., 445. Schachtel 11125 kr., 446. Schachtel 11150 kr., 447. Schachtel 11175 kr., 448. Schachtel 11200 kr., 449. Schachtel 11225 kr., 450. Schachtel 11250 kr., 451. Schachtel 11275 kr., 452. Schachtel 11300 kr., 453. Schachtel 11325 kr., 454. Schachtel 11350 kr., 455. Schachtel 11375 kr., 456. Schachtel 11400 kr., 457. Schachtel 11425 kr., 458. Schachtel 11450 kr., 459. Schachtel 11475 kr., 460. Schachtel 11500 kr., 461. Schachtel 11525 kr., 462. Schachtel 11550 kr., 463. Schachtel 11575 kr., 464. Schachtel 11600 kr., 465. Schachtel 11625 kr., 466. Schachtel 11650 kr., 467. Schachtel 11675 kr., 468. Schachtel 11700 kr., 469. Schachtel 11725 kr., 470. Schachtel 11750 kr., 471. Schachtel 11775 kr., 472. Schachtel 11800 kr., 473. Schachtel 11825 kr., 474. Schachtel 11850 kr., 475. Schachtel 11875 kr., 476. Schachtel 11900 kr., 477. Schachtel 11925 kr., 478. Schachtel 11950 kr., 479. Schachtel 11975 kr., 480. Schachtel 12000 kr., 481. Schachtel 12025 kr., 482. Schachtel 12050 kr., 483. Schachtel 12075 kr., 484. Schachtel 12100 kr., 485. Schachtel 12125 kr., 486. Schachtel 12150 kr., 487. Schachtel 12175 kr., 488. Schachtel 12200 kr., 489. Schachtel 12225 kr., 490. Schachtel 12250 kr., 491. Schachtel 12275 kr., 492. Schachtel 12300 kr., 493. Schachtel 12325 kr., 494. Schachtel 12350 kr., 495. Schachtel 12375 kr., 496. Schachtel 12400 kr., 497. Schachtel 12425 kr., 498. Schachtel 12450 kr., 499. Schachtel 12475 kr., 500. Schachtel 12500 kr., 501. Schachtel 12525 kr., 502. Schachtel 12550 kr., 503. Schachtel 12575 kr., 504. Schachtel 12600 kr., 505. Schachtel 12625 kr., 506. Schachtel 12650 kr., 507. Schachtel 12675 kr., 508. Schachtel 12700 kr., 509. Schachtel 12725 kr., 510. Schachtel 12750 kr., 511. Schachtel 12775 kr., 512. Schachtel 12800 kr., 513. Schachtel 12825 kr., 514. Schachtel 12850 kr., 515. Schachtel 12875 kr., 516. Schachtel 12900 kr., 517. Schachtel 12925 kr., 518. Schachtel 12950 kr., 519. Schachtel 12975 kr., 520. Schachtel 13000 kr., 521. Schachtel 13025 kr., 522. Schachtel 13050 kr., 523. Schachtel 13075 kr., 524. Schachtel 13100 kr., 525. Schachtel 13125 kr., 526. Schachtel 13150 kr., 527. Schachtel 13175 kr., 528. Schachtel